

4. Шлійко А.В. Економіка підприємництва на ринку товарів і послуг: навч. посіб. К.: Центр навч. літ., 2008. 376 с.

5. Господарський кодекс [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УКРАЇНІ

*Маковоз О.С., д.е.н., доцент
Харківський національний університет внутрішніх справ*

Основними чинниками впровадження та розповсюдження електронної комерції є збільшення проникнення глобальної мережі інтернет і зростання частки онлайн-торгівлі. За даними Світового банку, проникнення мережі інтернет в Україні щорічно підвищується в середньому на 5%. У 2015 р. цей показник склав 49%. Станом на лютий 2016 р. 63% домогосподарств в Україні підключено до інтернет-мережі. Регулярно, тобто раз на місяць, користуються мережею інтернет 62% сімей, при цьому частка покупців у режимі реального часу в роздрібній торгівлі щорічно зростає в середньому на 4-5%. Це приблизно чверть населення України [1, с. 12].

Електронна комерція являє собою продаж або купівлю товарів чи послуг через комп'ютерні мережі з використанням методів, спеціально розроблених для отримання або розміщення замовлень. Важливо, що електронна комерція спрощує пошук контрагентів, особливо для малих і середніх підприємств, які є, як відомо, драйверами економічного зростання [2].

Основними чинниками впровадження та розповсюдження електронної комерції є збільшення проникнення глобальної мережі інтернет і зростання частки онлайн-торгівлі. За даними Світового банку, проникнення мережі інтернет в Україні щорічно підвищується в середньому на 5%. У 2015 р. цей показник склав 49%. Станом на лютий 2016 р. 63% домогосподарств в Україні підключено до інтернет-мережі. Регулярно, тобто раз на місяць, користуються мережею інтернет 62% сімей, при цьому частка покупців у режимі реального часу в роздрібній торгівлі щорічно зростає в середньому на 4-5%. Це приблизно чверть населення України [1, с. 12].

В даному контексті необхідно враховувати, що зі зростанням обсягів онлайн продажів відбувається збільшення кількості онлайн розрахунків. Як зазначає С.В. Коляденко, завдяки світовій інформаційній мережі значно збільшилася швидкість грошових трансакцій [3]. Таким чином, Інтернет став провідною, ключовою технологією сучасної економічної взаємодії. Платіжні системи електронної комерції так чи інакше при розрахунках використовують безготівкові платежі та електронні гроші [4, с. 159].

Правове регулювання електронної комерції здійснюється Цивільним кодексом, Законом України «Про електронну комерцію» та іншими законодавчими актами. Водночас, такі сфери як електронні платіжні системи,

митне оформлення та оподаткування, конфіденційність, безпека, захист інтелектуальної власності потребують удосконалення правового регулювання. Адже все більше українців здійснюють покупки в інтернеті. У 2017 р. за оцінками групи експертів компанії EVO, товарообіг зріс на 30% і склав 50 мільярдів гривень. Це на 11 мільярдів більше, ніж у 2016 р. [2].

У дослідженні ринку електронної комерції України, проведеному УАДМ [5], акцентується, що онлайн-комерція неможлива без розвинутої платіжної інфраструктури. Одним із драйверів зростання ринку електронної комерції вважаються платіжні моделі і сервіси переказів з мобільного телефону.

30.09. 2015р. набув чинності Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015р. №675-VIII [6]. Безумовно, прийняття вказаного Закону стало значним і довгоочікуваним кроком України на шляху правового регулювання, розвитку та спрощення ведення бізнесу суб'єктами підприємництва із застосуванням глобальної інформаційної мережі Інтернет, наближення законодавства нашої країни до законодавства Європейського Союзу та інтеграції у європейський бізнес-простір [7, с. 32].

First Atlantic Commerce (FAC) – міжнародна організація, що забезпечує безпечний онлайн-платіжний шлюз для організацій у всьому світі. В рамках процесу перевірки замовлень FAC надає послуги перевірки адреси (AVS) і посвідчення особи з картками (CVC), включаючи CVV2 для Visa MasterCard і CID для American Express. Завдяки сервісу продавці можуть автоматично відображати і обробляти транзакції через платформу в режимі реального часу, що дозволяє їм негайно діяти у разі можливого шахрайства з CNP. Сервіси 3-D Secure надають можливість перевіряти справжню особистість своїх споживачів за допомогою безпечного процесу аутентифікації платника, який є власником певної картки. Слід зазначити, що активно впроваджується в роботу банків веб-звітність, яка дозволяє бачити відхилені транзакції, і здійснювати розподіл звітності за рівнем портфеля та за рівнем продавця [8].

Виходячи із зазначеного, можна із упевненістю стверджувати, що безготівкові розрахунки є більш зручними та надійними як для підприємств електронного бізнесу, так і для їх споживачів. Сучасні аспекти господарських відносин свідчать про важливість застосування ефективних інструментів ведення бізнесу та про необхідність створення сприятливих умов для функціонування ринку електронної комерції. Однак як показує практика, більшість питань у сфері електронної комерції в Україні ще й досі нерегульовані, що у деяких випадках порушує права суб'єктів ринку, а також гальмує впровадження транскордонної співпраці.

Література:

1. Аналітичний документ «Як уряду України розбудувати державну політику у сфері е-торгівлі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eu-ua-csp.org.ua/csp-activity/analytics/141-policy-paper-e-commerce>. – Заголовок з екрану.

2. Е-комерція – шлях експорту до піднебесної [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aucc.org.ua/uk/e-komertsiya-shlyah-eksportu-do-pidnebesnoyi>. – Заголовок з екрану.
3. Коляденко С.В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі / С.В. Коляденко. // Всеукраїнський науково-виробничий журнал Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2016. – № 6 (10). – С. 105-112.
4. Офіційний сайт Української асоціації директ-маркетингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uadm.com.ua>. – Заголовок з екрану.
5. Федішин І.Б. Електронний бізнес та електронна комерція (опорний конспект лекцій для студентів напрямку «Менеджмент» усіх форм навчання) / І.Б. Федішин. – Тернопіль: ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. – 97 с.
6. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015р. №675-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19>. – Заголовок з екрану.
7. Зубатенко О.М. Аналіз поняття «електронна комерція» у контексті Закону України «Про електронну комерцію» / О.М. Зубатенко // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – № 1. – 2016. – С. 32-34.
8. Интернет-эквайринг для интернет-магазина [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.audit-it.ru/articles/account/assets/a16/930110.html>. – Заглавие с экрана.

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

*Ніколайчик А.В.,
Котвицька Н.М., к.е.н., доцент
Уманський національний університет садівництва*

Регіональна продовольча безпека – це здатність окремих регіонів країни самостійно забезпечувати себе необхідним обсягом та асортиментом продуктів харчування. Відповідно до цього підходу, досягнення регіональної продовольчої безпеки передбачає реалізацію таких основних напрямів вирішення проблеми:

- 1) підтримання постачання продовольства на рівні, достатньому для здорового харчування;
- 2) забезпечення належного рівня платоспроможного попиту населення;
- 3) усунення залежності від імпорту та поставок з інших регіонів та захист інтересів вітчизняних товаровиробників.

Центральним елементом регіональної продовольчої безпеки є забезпеченість продуктами харчування. Доступність продуктів харчування виявляється у трьох формах. Фізична доступність передбачає просту наявність на споживчому ринку життєво необхідних продуктів, економічна доступність включає фінансову можливість їх отримати, а соціальна – мінімальну